

Preuzeto sa www.pravno-informacioni-sistem.rs

Redakcijski prečišćen tekst

ZAKON

o uređenju sudova

„Službeni glasnik RS“, br. 116 od 22. decembra 2008, 104 od 16. decembra 2009, 101 od 29. decembra 2010, 31 od 9. maja 2011 - dr. zakon, 78 od 19. oktobra 2011 - dr. zakon, 101 od 30. decembra 2011, 101 od 20. novembra 2013, 40 od 7. maja 2015 - dr. zakon, 106 od 21. decembra 2015, 13 od 19. februara 2016, 108 od 29. decembra 2016, 113 od 17. decembra 2017.

Glava prva

NAČELA

Sudska vlast

Član 1.

Sudovi su samostalni i nezavisni državni organi koji štite slobode i prava građana, zakonom utvrđena prava i interese pravnih subjekata i obezbeđuju ustavnost i zakonitost.

Sudovi sude na osnovu Ustava, zakona i drugih opštih akata, kada je to predviđeno zakonom, opšteprihvaćenih pravila međunarodnog prava i potvrđenih međunarodnih ugovora.

Osnivanje sudova

Član 2.

Sudovi se osnivaju i ukidaju zakonom.

Ne mogu se osnivati privremeni, preki ili vanredni sudovi.

Za osnivanje mirovnih veća, arbitraža i drugih izabраниh sudova važe posebni propisi.

Nezavisnost sudske vlasti

Član 3.

Sudska vlast pripada sudovima i nezavisna je od zakonodavne i izvršne vlasti.

Sudske odluke su obavezne za sve i ne mogu biti predmet vansudske kontrole.

Sudsku odluku može preispitivati samo nadležni sud u zakonom propisanom postupku.

Svako je dužan da poštuje izvršnu sudsku odluku.

Sudska nadležnost

Član 4.

Sudska nadležnost određuje se Ustavom i zakonom.

Sud ne može odbiti da postupa i odlučuje u stvari za koju je nadležan.

Određivanje sudećeg sudije

Član 5.

Sudija koji sudi određuje se nezavisno od toga ko su stranke i kakve su okolnosti pravne stvari.

Samo sudska vlast može sudijama da raspoređuje predmete, po unapred utvrđenim pravilima.

Zabrana uticaja na sud

Član 6.*

Radi čuvanja autoriteta i nepristrasnosti suda zabranjeno je korišćenje javnog položaja i javno istupanje kojim se utiče na tok i ishod sudskog postupka.*

Zabranjen je svaki drugi uticaj na sud i pritisak na učesnike u postupku.*

*Službeni glasnik RS, broj 101/2013

Javnost

Član 7.

Raspravljanje pred sudom je javno i može se ograničiti samo zakonom, u skladu sa Ustavom.

Pravo na pritužbu

Član 8.

Stranka i drugi učesnik u sudskom postupku imaju pravo pritužbe na rad suda kad smatraju da se postupak odugovlači, da je nepravilan ili da postoji bilo kakav nedozvoljen uticaj na njegov tok i ishod.

Član 8a-8v

Prestali su da važe (vidi član 36. Zakona - 40/2015-3)

Saradnja sudova i drugih organa*

*Službeni glasnik RS, broj 101/2013

Član 9.*

Sudovi su dužni da jedni drugima pružaju pravnu pomoć i saraduju, a drugi državni organi i organizacije su dužni da sudovima dostavljaju potrebne podatke.*

Sudovi mogu drugim državnim organima da dostave spise i isprave, odnosno njihove kopije, potrebne za vođenje postupka, u skladu sa posebnim propisima, samo kad se time ne ometa sudski postupak.*

*Službeni glasnik RS, broj 101/2013

Obeležja državne vlasti, službena upotreba jezika i pisma

Član 10.

Sud ima pečat koji sadrži naziv i sedište suda i naziv i grb Republike Srbije, u skladu sa posebnim zakonima.

Naziv i sedište suda i naziv, grb i zastava Republike Srbije ističu se na vidnom mestu sudske zgrade.

Zastava i grb Republike Srbije ističu se i u sudnici.

U sudovima u Republici Srbiji u službenoj upotrebi su srpski jezik i ćiriličko pismo.

U sudovima, odeljenjima izvan sedišta sudova i sudskim jedinicama u službenoj upotrebi su i drugi jezici i pisma, u skladu sa zakonom.

Glava druga

SPOLJAŠNJE UREĐENJE SUDOVA

I. VRSTE SUDOVA

Sudovi Republike Srbije

Član 11.

Sudska vlast je jedinstvena na teritoriji Republike Srbije.

Sudska vlast u Republici Srbiji pripada sudovima opšte i posebne nadležnosti.

Sudovi opšte nadležnosti su osnovni sudovi, viši sudovi, apelacioni sudovi i Vrhovni kasacioni sud.

Sudovi posebne nadležnosti su privredni sudovi, Privredni apelacioni sud, prekršajni sudovi, **Prekršajni apelacioni sud*** i Upravni sud.

*Službeni glasnik RS, broj 101/2013

Vrhovni kasacioni sud

Član 12.

Vrhovni kasacioni sud je najviši sud u Republici Srbiji.

Sedište Vrhovnog kasacionog suda je u Beogradu.

Ostali sudovi republičkog ranga

Član 13.

Privredni apelacioni sud, **Prekršajni apelacioni sud*** i Upravni sud osnivaju se za teritoriju

Republike Srbije, sa sedištima u Beogradu.

Prekršajni apelacioni sud* i Upravni sud mogu imati odeljenja izvan sedišta, u skladu sa zakonom, u kojem trajno sude i preduzimaju ostale sudske radnje.

*Službeni glasnik RS, broj 101/2013

Osnovni, viši, apelacioni, privredni i prekršajni sudovi

Član 14.

Osnovni sud osniva se za teritoriju grada, odnosno jedne ili više opština, a viši sud za područje jednog ili više osnovnih sudova.

Privredni sud osniva se za teritoriju jednog ili više gradova, odnosno više opština.

Apelacioni sud osniva se za područje više viših sudova.

Prekršajni sud osniva se za teritoriju grada, odnosno jedne ili više opština.

Osnivanje, sedišta i područja osnovnih, viših, apelacionih, privrednih i prekršajnih sudova uređuju se posebnim zakonom.

Odeljenja prekršajnih sudova i sudske jedinice osnovnih i privrednih sudova određuju se posebnim zakonom.

Neposredno viši sud

Član 15.

Vrhovni kasacioni sud je neposredno viši sud za Privredni apelacioni sud, **Prekršajni apelacioni sud***, Upravni sud i apelacioni sud.

Apelacioni sud je neposredno viši sud za viši sud i osnovni sud, Privredni apelacioni sud je neposredno viši sud za privredni sud, a **Prekršajni apelacioni sud*** je neposredno viši sud za prekršajni sud.

Viši sud je neposredno viši sud za osnovni sud kada je to određeno ovim zakonom, kao i za pitanja unutrašnjeg uređenja sudova i primene Zakona o sudijama.

*Službeni glasnik RS, broj 101/2013

II. PROSTIRANJE NADLEŽNOSTI I STALNOST SUDA

1. Prostiranje nadležnosti suda

Sedište i područje suda

Član 16.

Sedište suda je u zgradi gde je sud.

Područje suda je teritorija na kojoj se prostire nadležnost suda.

Mesto preduzimanja sudskih radnji

Član 17.

Sudske radnje preduzimaju se u sedištu suda, a izvan sedišta – samo kad je to zakonom određeno.

Osnovni sud, viši, **privredni*** i prekršajni sud može izvan svog sedišta da održava sudske dane.

*Službeni glasnik RS, broj 101/2013

Sudski dani

Član 18.

Za vreme sudskih dana sud iz člana 17. stav 2. ovog zakona sudi i preduzima druge sudske radnje.

Mesto, dan i vreme održavanja sudskih dana određuje predsednik suda, u skladu sa Sudskim poslovníkom.

Sudski dani oglašavaju se u mestu u kome se održavaju.

Odeljenje izvan sedišta prekršajnog suda, odnosno sudske jedinice izvan sedišta osnovnog i privrednog suda

Član 19.

Prekršajni sud može imati odeljenje izvan svog sedišta u kojem sudi i preduzima druge sudske radnje.

Odeljenje izvan sedišta prekršajnog suda određuje se za teritoriju grada, odnosno jedne ili više opština sa područja suda.

Osnovni i privredni sud može imati sudsku jedinicu izvan svog sedišta u **kojoj*** sudi i preduzima druge sudske radnje, **u skladu sa godišnjim rasporedom poslova u sudu****.

Brisan je raniji stav 4. (vidi član 5. Zakona - 101/2013-8)

*Službeni glasnik RS, broj 104/2009

**Službeni glasnik RS, broj 101/2013

2. Stalnost suda

Vreme preduzimanja sudskih radnji

Član 20.

Sudske radnje preduzimaju se svakog radnog dana, a radnje koje ne trpe odlaganje i **u vreme i*** u dane kada sud ne radi.

Sudskim poslovníkom se određuju sudske radnje koje se preduzimaju u **vreme i u*** dane kad se ne radi.

Sudskim poslovníkom određuje se koje se sudske radnje preduzimaju u sudskim jedinicama izvan sedišta osnovnih i privrednih sudova.

*Službeni glasnik RS, broj 104/2009

Poštovanje radnog vremena

Član 21.

Brisan je (vidi član 6. Zakona - 101/2013-8)

Glava treća

NADLEŽNOST SUDOVA

1. Nadležnost osnovnog suda

Član 22.

Osnovni sud u prvom stepenu sudi za krivična dela za koja je kao glavna kazna predviđena novčana kazna ili kazna zatvora do deset i deset godina ako za pojedina od njih nije nadležan drugi sud i odlučuje o molbi za prestanak mere bezbednosti ili pravne posledice osude za krivična dela iz svoje nadležnosti.

Osnovni sud u prvom stepenu sudi u građanskopravnim sporovima ako za pojedine od njih nije nadležan drugi sud i vodi izvršne i vanparnične postupke za koje nije nadležan neki drugi sud.

Osnovni sud u prvom stepenu sudi u stambenim sporovima; sporovima povodom zasnivanja, postojanja i prestanka radnog odnosa; o pravima, obavezama i odgovornostima iz radnog odnosa; o naknadi štete koju zaposleni pretrpi na radu ili u vezi sa radom; sporovima povodom zadovoljavanja stambenih potreba na osnovu rada.

Osnovni sud pruža građanima pravnu pomoć, međunarodnu pravnu pomoć **ako nije nadležan drugi sud*** i vrši druge poslove određene zakonom.

Zakonom se može predvideti da u određenim vrstama pravnih stvari postupaju samo neki osnovni sudovi sa područja istog višeg suda.

*Službeni glasnik RS, broj 104/2009

2. Nadležnost višeg suda

*Član 23.**

Viši sud u prvom stepenu:*

1. sudi za krivična dela za koja je kao glavna kazna predviđena kazna zatvora preko deset godina;*

2. sudi za krivična dela: protiv čovečnosti i drugih dobara zaštićenih međunarodnim pravom, protiv Vojske Srbije; odavanje državne tajne; odavanje službene tajne; krivično delo propisano zakonom koji uređuje tajnost podataka; pozivanje na nasilnu promenu ustavnog uređenja; izazivanje nacionalne, rasne i verske mržnje i netrpeljivosti; povreda teritorijalnog suvereniteta; udruživanje radi protivustavne delatnosti; povreda ugleda Republike Srbije; povreda ugleda strane države ili međunarodne organizacije; pranje novca; kršenje zakona od strane sudije, javnog tužioca i njegovog zamenika; ugrožavanje bezbednosti vazdušnog saobraćaja; ubistvo

na mah; silovanje; obljava nad nemoćnim licem; obljava zloupotrebom položaja; otmica; trgovina maloletnim licima radi usvojenja; nasilničko ponašanje na sportskoj priredbi i javnom skupu; primanje mita; zloupotreba položaja odgovornog lica (član 234. stav 3. Krivičnog zakonika);* i krivična dela za koja je posebnim zakonom utvrđena nadležnost višeg suda;** zloupotreba u javnim nabavkama (član 234a stav 3. Krivičnog zakonika);*

3. sudi u krivičnom postupku prema maloletnim učiniocima krivičnih dela;*

4. odlučuje o molbi za prestanak mere bezbednosti ili pravne posledice osude za krivična dela iz svoje nadležnosti;*

5. odlučuje o zahtevima za rehabilitaciju;*

6. odlučuje o zabrani rasturanja štampe i širenja informacija sredstvima javnog informisanja;*

7. sudi u građanskopravnim sporovima kad vrednost predmeta spora omogućuje izjavljivanje revizije; u sporovima o autorskim i srodnim pravima i zaštiti i upotrebi pronalazaka, industrijskog dizajna, modela, uzoraka, žigova, oznaka geografskog porekla, topografije integrisanih kola, odnosno topografije poluprovodničkih proizvoda i oplemenjivača biljnih sorti ako nije nadležan drugi sud; u sporovima o osporavanju ili utvrđivanju oćinstva i materinstva; u sporovima za zaštitu od diskriminacije i zlostavljanja na radu; u sporovima o objavljivanju ispravke informacije i odgovora na informaciju zbog povrede zabrane govora mržnje, zaštite prava na privatni život, odnosno prava na lični zapis, propuštanja objavljivanja informacije i naknade štete u vezi sa objavljivanjem informacije;*

8. sudi u sporovima povodom štrajka; povodom kolektivnih ugovora ako spor nije rešen pred arbitražom; povodom obaveznog socijalnog osiguranja ako nije nadležan drugi sud; povodom matične evidencije; povodom izbora i razrešenja organa pravnih lica ako nije nadležan drugi sud;*

Viši sud u drugom stepenu odlučuje o žalbama na odluke osnovnih sudova:*

1. o merama za obezbeđenje prisustva okrivljenog;*

2. za krivična dela za koje je propisana novčana kazna i kazna zatvora do pet godina;*

3. na rešenja u građanskopravnim sporovima; na presude u sporovima male vrednosti;* u izvršnim postupcima i postupcima obezbeđenja;** u vanparničnim postupcima.*

Viši sud vodi postupak za izručenje okrivljenih i osuđenih lica, pruža međunarodnu pravnu pomoć u postupcima za krivična dela iz svoje nadležnosti, izvršava krivičnu presudu inostranog suda, odlučuje o priznanju i izvršenju stranih sudskih i arbitražnih odluka ako nije nadležan drugi sud, odlučuje o sukobu nadležnosti osnovnih sudova sa svog područja, obezbeđuje i pruža pomoć i podršku svedocima i oštećenima i vrši druge poslove određene zakonom.*

Zakonom se može predvideti da u određenim vrstama pravnih stvari postupa samo

određeni viši sud.*

*Službeni glasnik RS, broj 101/2013

**Službeni glasnik RS, broj 106/2015

3. Nadležnost apelacionog suda

Član 24.

Apelacioni sud odlučuje o žalbama:

1. na odluke viših sudova;
2. na odluke osnovnih sudova u krivičnom postupku, ako za odlučivanje o žalbi nije nadležan viši sud;
3. na presude osnovnih sudova u građanskoopravnim sporovima, ako za odlučivanje o žalbi nije nadležan viši sud.

Apelacioni sud odlučuje o sukobu nadležnosti nižih sudova sa svog područja ako za odlučivanje nije nadležan viši sud, o prenošenju nadležnosti osnovnih i viših sudova kad su sprečeni ili ne mogu da postupaju u nekoj pravnoj stvari i vrši druge poslove određene zakonom.

Apelacioni sudovi održavaju zajedničke sednice i obaveštavaju Vrhovni kasacioni sud o spornim pitanjima od značaja za funkcionisanje sudova u Republici Srbiji i ujednačavanje sudske prakse.*

*Službeni glasnik RS, broj 101/2013

4. Nadležnost privrednog suda

Član 25.*

Privredni sud u prvom stepenu sudi:*

1. u sporovima između domaćih i stranih privrednih društava, preduzeća, zadruga i preduzetnika i njihovih asocijacija (privredni subjekti), u sporovima koji nastanu između privrednih subjekata i drugih pravnih lica u obavljanju delatnosti privrednih subjekata, kao i kad je u navedenim sporovima jedna od stranaka fizičko lice ako je sa strankom u odnosu materijalnog suparničarstva;*
2. u sporovima o autorskim i srodnim pravima i zaštiti i upotrebi pronalazaka, industrijskog dizajna, modela, uzoraka, žigova, oznaka geografskog porekla, topografije integrisanih kola, odnosno topografije poluprovodničkih proizvoda i oplemenjivača biljnih sorti koji nastanu između subjekata iz tačke 1. ovog stava; u sporovima povodom izvršenja i obezbeđenja iz nadležnosti privrednih sudova, a u sporovima povodom odluka izabranih sudova samo kad su donete u sporovima iz tačke 1. ovog stava;*
3. u sporovima koji proizlaze iz primene Zakona o privrednim društvima ili primene drugih propisa o organizaciji i statusu privrednih subjekata, kao i u sporovima o

primeni propisa o privatizaciji i hartijama od vrednosti; *

4. u sporovima o stranim ulaganjima; o brodovima i vazduhoplovima, plovidbi na moru i unutrašnjim vodama i sporovima u kojima se primenjuju plovidbeno i vazduhoplovno pravo, izuzev sporova o prevozu putnika; o zaštiti firme; povodom upisa u sudski registar; povodom reorganizacije, sudske i dobrovoljne likvidacije i stečaja osim sporova za utvrđenje postojanja zasnivanja i prestanka radnog odnosa koji su pokrenuti pre otvaranja stečaja. *

Privredni sud u prvom stepenu vodi postupak za upis u sudski registar pravnih lica i drugih subjekata, ako za to nije nadležan drugi organ; vodi postupak stečaja i reorganizacije; određuje i sprovodi izvršenje na osnovu * izvršnih i ** verodostojnih isprava kada se odnose na lica iz stava 1. tačka 1. ovog člana, određuje i sprovodi izvršenje i obezbeđenje odluka privrednih sudova, a odluka izabranih sudova samo kad su donete u sporovima iz stava 1. tačka 1. ovog člana; odlučuje o priznanju i izvršenju stranih sudskih i arbitražnih odluka donetih u sporovima iz stava 1. tačka 1. ovog člana; određuje i sprovodi izvršenje i obezbeđenje na brodovima i vazduhoplovima; vodi vanparnične postupke koji proizlaze iz primene Zakona o privrednim društvima. *

Privredni sud u prvom stepenu odlučuje o privrednim prestupima i s tim u vezi o prestanku zaštitne mere ili pravne posledice osude. *

Privredni sud pruža međunarodnu pravnu pomoć za pitanja iz svoje nadležnosti i vrši i druge poslove određene zakonom. *

Zakonom se može predvideti da u određenim vrstama pravnih stvari postupa samo određeni privredni sud. *

*Službeni glasnik RS, broj 101/2013

**Službeni glasnik RS, broj 106/2015

5. Nadležnost Privrednog apelacionog suda

Član 26.

Privredni apelacioni sud odlučuje o žalbama na odluke privrednih sudova i drugih organa, u skladu sa zakonom.

Privredni apelacioni sud odlučuje o sukobu nadležnosti i o prenošenju nadležnosti privrednih sudova, utvrđuje pravne stavove radi jedinstvene primene zakona iz nadležnosti privrednih sudova i vrši druge poslove određene zakonom.

6. Nadležnost prekršajnog suda

Član 27. *

Prekršajni sud u prvom stepenu sudi u prekršajnim postupcima ako nije nadležan organ uprave, pruža međunarodnu pravnu pomoć u okviru svoje nadležnosti i vrši druge poslove određene zakonom. *

*Službeni glasnik RS, broj 101/2013

7. Nadležnost Prekršajnog apelacionog suda *

*Službeni glasnik RS, broj 101/2013

Član 28.*

Prekršajni apelacioni sud odlučuje o žalbama na odluke prekršajnih sudova, o žalbama na odluke koje u prekršajnom postupku donose organi uprave, o sukobu i prenošenju mesne nadležnosti prekršajnih sudova i vrši druge poslove određene zakonom.*

*Službeni glasnik RS, broj 101/2013

8. Nadležnost Upravnog suda

Član 29.

Upravni sud sudi u upravnim sporovima.

Upravni sud pruža međunarodnu pravnu pomoć u okviru svoje nadležnosti i vrši i druge poslove određene zakonom.*

*Službeni glasnik RS, broj 101/2013

9. Nadležnost Vrhovnog kasacionog suda

Nadležnost u suđenju

Član 30.

Vrhovni kasacioni sud odlučuje o vanrednim pravnim sredstvima izjavljenim na odluke sudova Republike Srbije i u drugim stvarima određenim zakonom.

Vrhovni kasacioni sud odlučuje o sukobu nadležnosti između sudova, ako za odlučivanje nije nadležan drugi sud, kao i o prenošenju nadležnosti sudova radi lakšeg vođenja postupka ili drugih važnih razloga.

Nadležnost izvan suđenja

Član 31.

Vrhovni kasacioni sud **obezbeđuje jedinstvenu sudsku primenu prava i jednakost stranaka u sudskim postupcima***; razmatra primenu zakona i drugih propisa i rad sudova; imenuje sudije Ustavnog suda, daje mišljenje o kandidatu za predsednika Vrhovnog kasacionog suda i vrši druge nadležnosti određene zakonom.

*Službeni glasnik RS, broj 101/2013

Sastav veća

Član 32.

Ako zakonom nije drukčije određeno, Vrhovni kasacioni sud o pravnim sredstvima odlučuje u veću od **pet*** sudija.

*Službeni glasnik RS, broj 101/2013

Objavljivanje odluka Vrhovnog kasacionog suda

Član 33.

Odluke Vrhovnog kasacionog suda bitne za praksu sudova* objavljuju se u posebnoj zbirci.

Sve odluke Vrhovnog kasacionog suda iz člana 30. stav 1. ovog zakona objavljuju se na veb-stranici Vrhovnog kasacionog suda.

*Službeni glasnik RS, broj 101/2013

Glava četvrta

UNUTRAŠNJE UREĐENJE SUDA

I. GODIŠNJI RASPORED POSLOVA

Član 34.

Pošto pribavi mišljenje sudija, predsednik suda pismeno utvrđuje raspored poslova za narednu godinu i saopštava ga na sednici svih sudija do 1. decembra. Godišnji raspored poslova sudija utvrđuje se prema pravnoj oblasti u kojoj sudija postupa.

Na godišnji raspored poslova sudija može izjaviti prigovor u roku od tri dana od dana saopštavanja na sednici svih sudija.

O prigovoru sudije odlučuje predsednik neposredno višeg suda u roku od osam dana od dana podnošenja prigovora.

O prigovoru sudije na godišnji raspored poslova u Vrhovnom kasacionom sudu, odlučuje Opšta sednica.

II. SUDSKO ODELJENJE I SEDNICA SVIH SUDIJA

1. Sudsko odeljenje

Obrazovanje i rukovođenje

Član 35.

Sudska odeljenja postoje u sudovima u kojima više veća ili sudija pojedinaca postupa u istoj pravnoj oblasti.

Sudskim odeljenjem rukovodi predsednik odeljenja, koga po pribavljenom mišljenju sudija odeljenja postavlja predsednik suda.

Delokrug

Član 36.

Na sednici sudskog odeljenja razmatra se rad odeljenja, pravna pitanja, načini poboljšanja rada i stručnosti sudija, sudijskih pomoćnika i sudijskih pripravnika i druga pitanja od značaja za odeljenje.

Odeljenja apelacionog suda, Privrednog apelacionog suda i **Prekršajnog apelacionog suda*** razmatraju i pitanja važna za rad područnih sudova.

*Službeni glasnik RS, broj 101/2013

Sazivanje sednice i rukovođenje sednicom

Član 37.

Sednicu sudskog odeljenja mogu sazvati predsednik odeljenja ili predsednik suda.

Sednica sudskog odeljenja saziva se i na zahtev jedne trećine sudija tog odeljenja.*

Predsednik suda uvek može da učestvuje u radu i odlučivanju sednice odeljenja.

*Službeni glasnik RS, broj 101/2013

2. Odeljenje sudske prakse

Član 38.

Odeljenje sudske prakse postoji u sudu s većim brojem sudija, u skladu sa Sudskim poslovníkom.

Odeljenje sudske prakse prati i proučava praksu sudova i međunarodnih sudskih organa i obaveštava sudije, sudijske pomoćnike i sudijske pripravnike o pravnim shvatanjima sudova.

Odeljenjem sudske prakse rukovodi sudija koga određuje predsednik suda.

3. Posebna odeljenja u višim, apelacionim, prekršajnim sudovima i Prekršajnom apelacionom sudu*

*Službeni glasnik RS, broj 101/2013

Član 39.

U višim i apelacionim sudovima postoje odeljenja za krivične postupke protiv maloletnika i za radne sporove.

U pojedinim višim i apelacionim sudovima mogu se obrazovati odeljenja za krivična dela protiv Vojske Srbije, za krivična dela organizovanog kriminala, ratnih zločina i visokotehnološkog kriminala, u skladu sa zakonom.

U prekršajnim sudovima i **Prekršajnom apelacionom sudu*** mogu se obrazovati odeljenja za vođenje prekršajnog postupka za prekršaje iz oblasti javnih prihoda, carinskog, spoljnotrgovinskog i deviznog poslovanja, u skladu sa Sudskim poslovníkom.

*Službeni glasnik RS, broj 101/2013

4. Zajednička sednica odeljenja

Član 40.

Zajednička sednica odeljenja saziva se kad je za razmatranje pravnog pitanja potrebna saradnja najmanje dva odeljenja.

Zajedničku sednicu sazivaju zajedno predsednici odeljenja ili predsednik suda, a njome rukovodi predsednik suda ili predsednik odeljenja u čijem je delokrugu pitanje koje se razmatra.

5. Sednica svih sudija

Član 41.

Na sednici svih sudija razmatraju se izveštaji o radu suda i sudija, odlučuje o pokretanju postupka za ocenu ustavnosti zakona i zakonitosti propisa i drugih opštih akata, razmatra primena propisa kojima se uređuju pitanja iz delokruga sudova, daje mišljenje o kandidatima za sudije i sudije porotnike i odlučuje o drugim pitanjima važnim za ceo sud.

Sednicom svih sudija rukovodi predsednik suda, a saziva je po potrebi, odnosno na zahtev sudskog odeljenja ili najmanje trećine svih sudija.

III. UNUTRAŠNJE UREĐENJE VRHOVNOG KASACIONOG SUDA

1. Odeljenja u Vrhovnom kasacionom sudu

Član 42.

Vrhovni kasacioni sud može imati odeljenja u skladu sa Poslovníkom o uređenju i radu Vrhovnog kasacionog suda.

2. Sednica odeljenja Vrhovnog kasacionog suda

Član 43.

Sednica odeljenja Vrhovnog kasacionog suda razmatra pitanja iz delokruga sudskih odeljenja.

Sednica odeljenja saziva se i ako između pojedinih veća nastane nesaglasnost u primeni propisa ili ako jedno veće odstupa od pravnog shvatanja prihvaćenog u svojoj praksi ili od pravnog shvatanja koje su prihvatila sva veća.

Pravno shvatanje usvojeno na sednici odeljenja obavezuje sva veća u sastavu odeljenja.

3. Opšta sednica Vrhovnog kasacionog suda

Delokrug

Član 44.

Opšta sednica Vrhovnog kasacionog suda * razmatra primenu zakona i drugih propisa i rad sudova; imenuje sudije Ustavnog suda; daje mišljenje o kandidatu za predsednika Vrhovnog kasacionog suda; donosi Poslovníkom o uređenju i radu Vrhovnog kasacionog suda i vrši druge poslove određene zakonom i Poslovníkom o uređenju i radu Vrhovnog kasacionog suda.

Opšta sednica razmatra i ostala pitanja iz delokruga sednice svih sudija.

*Službeni glasnik RS, broj 101/2013

Usvajanje načelnih pravnih stavova

Član 45.

Brisan je (vidi član 18. Zakona - 101/2013-8)

Sastav i odlučivanje

Član 46.

Opštu sednicu čine predsednik i sudije Vrhovnog kasacionog suda.

Za punovažno odlučivanje na Opštoj sednici potrebno je učešće većine sudija od ukupnog broja sudija.

Odluke se donose većinom glasova prisutnih sudija Vrhovnog kasacionog suda.

Sazivanje sednice i rukovođenje sednicom

Član 47.

Opštu sednicu saziva predsednik suda, po potrebi, odnosno na zahtev sudskog odeljenja ili najmanje trećine svih sudija.

Opštom sednicom rukovodi predsednik Vrhovnog kasacionog suda.

4. Sekretarijat

Delokrug

Član 48.

Vrhovni kasacioni sud ima Sekretarijat.

Sekretarijat pomaže predsedniku suda u sudskoj upravi, obavlja administrativne poslove za Opštu sednicu i vrši druge poslove koji su mu Poslovníkom o uređenju i radu Vrhovnog kasacionog suda stavljeni u delokrug.

Sekretar

Član 49.

Sekretarijatom rukovodi sekretar suda, koga na predlog predsednika suda postavlja Opšta sednica.

Sekretar Vrhovnog kasacionog suda ima status državnog službenika na položaju.

Sekretar Vrhovnog kasacionog suda mora da ispunjava uslove za sudiju apelacionog suda.

5. Poslovník Vrhovnog kasacionog suda

Član 50.

Vrhovni kasacioni sud ima poslovník kojim se detaljnije propisuje unutrašnje uređenje i rad suda.

Poslovník o uređenju i radu Vrhovnog kasacionog suda objavljuje se u „Službenom glasniku Republike Srbije”.

IV. SUDSKA UPRAVA

Poslovi koji čine sudsku upravu

Član 51.

Sudsku upravu čine poslovi koji služe vršenju sudske vlasti, pre svega: uređivanje unutrašnjeg poslovanja u sudu; pozivanje i raspoređivanje sudija porotnika; poslovi vezani za stalne sudske veštace i tumače; razmatranje pritužbi i predstavki; vođenje statistika i izrada izveštaja; izvršenje krivičnih i prekršajnih sankcija; finansijsko i materijalno poslovanje suda i overa isprava namenjenih upotrebi u inostranstvu.

U sudskoj upravi viših sudova, kao i drugih sudova koje odredi Visoki savet sudstva, može se organizovati služba za pružanje podrške i pomoći svedocima i oštećenima.*

Sudska uprava detaljnije se uređuje Sudskim poslovníkom.

*Službeni glasnik RS, broj 101/2013

Prava i obaveze predsednika suda

Član 52.

Predsednik suda predstavlja sud, rukovodi sudskom upravom i odgovoran je za pravilan i blagovremen rad suda.

Predsednik suda obezbeđuje zakonitost, red i tačnost u sudu, nalaže otklanjanje nepravilnosti i sprečava odugovlačenje u radu, određuje braniocce po službenoj dužnosti po azbučnom redu sa liste advokata koje dostavlja advokatska komora, stara se o održavanju nezavisnosti sudija i ugledu suda i vrši druge poslove određene zakonom i Sudskim poslovníkom.

Sud ima jednog ili više zamenika predsednika suda, koji zamenjuje predsednika suda u slučaju sprečenosti ili odsutnosti.

Kada sud ima više od jednog zamenika predsednika suda, predsednik suda određuje jednog zamenika koji ga zamenjuje.

Poveravanje sudske uprave drugima

Član 53.

Pojedine poslove sudske uprave predsednik suda može poveriti zameniku predsednika suda, predsednicima odeljenja i upravitelju suda.*

Predsednik suda ne može poveriti odlučivanje o pravima sudija na osnovu rada, utvrđivanje godišnjeg rasporeda poslova, odlučivanje o radnim odnosima sudskog osoblja u slučaju kada je to zakonom određeno, kao i o udaljenju sudije i sudije porotnika sa dužnosti.

*Službeni glasnik RS, broj 101/2013

Ovlašćenja predsednika neposredno višeg suda

Član 54.

Predsednik neposredno višeg suda ima pravo da nadzire sudsku upravu nižeg suda, kao i da

pri nečinjenju predsednika nižeg suda donese akte iz njegovog delokruga.

Predsednik neposredno višeg suda može tražiti od nižeg suda obaveštenja o primeni propisa, toku postupka, kao i sve podatke o radu.

Predsednik neposredno višeg suda može naložiti neposredan uvid u rad nižeg suda, o čemu se sačinjava pismeni izveštaj.

Postupak po pritužbi

Član 55.*

Kad stranka ili drugi učesnik u postupku podnesu pritužbu, predsednik suda dužan je da je razmotri, da je dostavi na izjašnjenje sudiji na koga se odnosi i da o njenoj osnovanosti i preduzetim merama obavesti podnosioca pritužbe, kao i predsednika neposredno višeg suda, u roku od 15 dana od dana prijema pritužbe.*

Predsednik suda može da odbaci pritužbu, u potpunosti ili u određenom delu, ako utvrdi da podnosilac zloupotrebljava pravo na pritužbu.*

Smatraće se da podnosilac pritužbe zloupotrebljava pravo na pritužbu ako pritužba ima uvredljivu sadržinu ili ako podnese pritužbu iste ili slične sadržine o kojoj je prethodno odlučeno.*

Ako je pritužba nerazumljiva, predsednik suda će naložiti podnosiocu da je uredi u roku od osam dana od dana prijema naloga, a ako podnosilac to ne učini, odbaciće pritužbu.*

Ako je pritužba podneta preko ministarstva nadležnog za pravosuđe, neposredno višeg suda ili Visokog saveta sudstva, o osnovanosti pritužbe i preduzetim merama obavestava se i organ preko kojeg je pritužba podneta.*

*Službeni glasnik RS, broj 101/2013

*Upravitelj suda **

*Službeni glasnik RS, broj 101/2013

Član 55a *

Sud republičkog ranga, apelacioni sud i sud sa 30 i više sudija ima upravitelja suda.*

Ako se u jednom mestu nalazi sedište više sudova koji ne ispunjavaju uslove iz stava 1. ovog člana, ti sudovi imaju zajedničkog upravitelja suda koji se raspoređuje u sud opšte nadležnosti najvišeg stepena u tom mestu.*

Izuzetno od stava 1. ovog člana, ako se više sudova nalazi u istoj zgradi, mogu imati zajedničkog upravitelja suda koji se određuje u skladu sa dogovorom predsednika tih sudova.*

Predsednik suda poverava upravitelju suda obavljanje materijalno-finansijskih i organizaciono-tehničkih poslova.*

Poslovi upravitelja suda se detaljnije uređuju Sudskim poslovníkom.*

Upravitelj suda za poslove koji su mu povereni odgovara predsedniku suda.*

*Službeni glasnik RS, broj 101/2013

Sekretar suda

Član 56.*

Sud ima sekretara suda.*

Sekretar suda pomaže predsedniku suda u poslovima sudske uprave, u skladu sa Sudskim poslovníkom.*

Ako sud nema upravitelja suda, organizaciono-tehničke poslove predsednik suda može poveriti sekretaru suda.*

*Službeni glasnik RS, broj 101/2013

Glava peta

SUDSKO OSOBLJE

1. Sastav i broj sudskog osoblja

Član 57.

Sudsko osoblje čine sudijski pomoćnici, sudijski pripravnici i državni službenici i nameštenici zaposleni na administrativnim, tehničkim, računovodstvenim, informacionim i ostalim pratećim poslovima značajnim sa sudsku vlast.

Broj sudskog osoblja određuje predsednik suda, aktom o unutrašnjem uređenju i sistematizaciji radnih mesta u sudu, u skladu sa kadrovskim planom.

Merila za određivanje broja sudskog osoblja utvrđuje ministar nadležan za poslove pravosuđa.

2. Sudijski pomoćnik

Poslovi sudijskog pomoćnika

Član 58.

Sudijski pomoćnik pomaže sudiji, izrađuje nacрте sudskih odluka, proučava pravna pitanja, sudsku praksu i pravnu literaturu, izrađuje nacрте pravnih shvatanja, usvojena pravna shvatanja priprema za objavljivanje i samostalno ili uz nadzor i uputstva sudije vrši poslove određene zakonom i Sudskim poslovníkom.

Postupak prijema sudijskih pomoćnika bliže se uređuje aktom ministra nadležnog za pravosuđe.*

*Službeni glasnik RS, broj 101/2013

Zvanja sudijskih pomoćnika

Član 59.

Sudijski pomoćnici stiču sledeća zvanja: sudijski saradnik, viši sudijski saradnik i sudski savetnik.

Zvanje sudijskog saradnika može steći lice koje ima položeni pravosudni ispit, a zvanje višeg sudijskog saradnika lice koje posle položenog pravosudnog ispita ima najmanje dve godine radnog iskustva u pravnoj struci.

Zvanje sudskog savetnika može steći onaj ko ispunjava uslove za sudiju višeg suda.

Sudski savetnik

Član 60.

Sudski savetnik vrši stručne poslove značajne za sudsko odeljenje ili ceo sud.

Zvanje sudskog savetnika postoji u sudovima republičkog ranga i apelacionim sudovima.*

U Vrhovnom kasacionom sudu postoji zvanje savetnika Vrhovnog kasacionog suda, koje se stiće u skladu sa Poslovníkom o uređenju i radu Vrhovnog kasacionog suda.

*Službeni glasnik RS, broj 101/2013

3. Ocenjivanje rada sudijskog pomoćnika

Vreme ocenjivanja

Član 61.

Rad sudijskog pomoćnika ocenjuje se jednom godišnje.

Rad sudijskog pomoćnika koji je u toku kalendarske godine radio kraće od šest meseci ne ocenjuje se za tu godinu.

Nadležnost za ocenjivanje

Član 62.

Rad sudijskog pomoćnika ocenjuje predsednik suda, po pribavljenom mišljenju sednice odeljenja u koje je sudijski pomoćnik raspoređen.

Kad sudijski pomoćnik nije raspoređen u odeljenje suda, mišljenje se pribavlja od sudije ili veća s kojim sudijski pomoćnik radi.

Ocene

Član 63.

Pri ocenjivanju vrednuju se obim i kvalitet posla, savesnost, preduzimljivost i objavljeni stručni i naučni radovi.

Ocenjivanje rada sudijskih pomoćnika vrši se na osnovu objektivnih i jedinstvenih kriterijuma **i merila**.*

Ocene su: „ne zadovoljava”, „zadovoljava”, „dobar”, „istiće se” i „naročito se istiće”.

Viši sudijski saradnik čiji je rad najmanje dve godine uzastopno ocenjen sa „naročito se

ističe” može steći zvanje sudskog savetnika i ako ne ispunjava uslove za sudiju višeg suda.

Kriterijumi, merila i postupak za ocenjivanje rada sudijskih pomoćnika uređuju se aktom Visokog saveta sudstva.*

*Službeni glasnik RS, broj 106/2015

Rešenje o oceni

Član 64.

Predsednik suda donosi rešenje o oceni sudijskog pomoćnika.

Na rešenje o oceni sudijski pomoćnik ima pravo da uloži prigovor radnom telu Visokog saveta sudstva, u roku od 15 dana od dana prijema rešenja o oceni.

4. Sudijski pripravnik

Prijem sudijskog pripravnika

Član 65.

Za sudijskog pripravnika prima se lice koje je završilo pravni fakultet i ispunjava opšte uslove za rad u državnim organima.

Sudijski pripravnik prima se u osnovni, viši, privredni i prekršajni sud.

Brisan je raniji stav 3. (vidi član 26. Zakona - 101/2013-8)

Broj sudijskih pripravnika određuje se posebno za svaki sud, aktom ministra nadležnog za pravosuđe.**

Pri prijemu sudijskih pripravnika naročito se vodi računa o nacionalnom sastavu stanovništva, odgovarajućoj zastupljenosti pripadnika nacionalnih manjina i poznavanju stručne pravne terminologije na jeziku nacionalne manjine, koji je u službenoj upotrebi u sudu.

Postupak prijema sudijskih pripravnika bliže se uređuje aktom ministra nadležnog za pravosuđe.*

*Službeni glasnik RS, broj 101/2013

**Službeni glasnik RS, broj 106/2015

Radni odnos sudijskog pripravnika

Član 66.

Sudijski pripravnik prima se u radni odnos na tri godine.

Sudijski pripravnik koji je na pravosudnom ispitu ocenjen sa „položio sa odlikom” prima se u radni odnos na neodređeno vreme, u zvanju sudijskog saradnika.

Volonter

Član 67.

Diplomirani pravnik može biti primljen na obuku u sud radi sticanja radnog iskustva i uslova za polaganje pravosudnog ispita bez zasnivanja radnog odnosa (volonter).

5. Obuka

Član 68.

Program obuke sudijskih pripravnika i sudijskih pomoćnika propisuje institucija nadležna za obuku u pravosuđu, uz saglasnost Visokog saveta sudstva.

Sudijski pripravnik i sudijski pomoćnik može određeno vreme biti upućen na obuku u drugi sud, državni organ ili organ jedinice lokalne samouprave.

6. Ostala pravila o sudskom osoblju

Član 69.

Sudsko osoblje dužno je da savesno i nepristrasno vrši svoje poslove i čuva ugled suda.

Na zasnivanje radnog odnosa i na prava, obaveze, stručno usavršavanje, ocenjivanje i odgovornosti sudskog osoblja primenjuju se propisi koji uređuju radne odnose državnih službenika i nameštenika, ako ovim zakonom nije drukčije određeno.

Glava šesta

PRAVOSUDNA UPRAVA

Poslovi koji čine pravosudnu upravu

Član 70.

Pravosudna uprava se stara o sprovođenju zakona i drugih propisa u vezi sa uređenjem i radom sudova.

Poslove pravosudne uprave vrše Visoki savet sudstva i ministarstvo nadležno za pravosuđe.

Poslovi pravosudne uprave koje vrši Visoki savet sudstva su: donošenje uputstva za sastavljanje izveštaja o radu sudova; utvrđivanje opštih smernica za unutrašnje uređenje sudova; vođenje ličnih listova sudija, sudija porotnika i sudskog osoblja; predlaganje dela budžeta za rad sudova za tekuće rashode, osim rashoda za sudsko osoblje i održavanje opreme i objekata, kao i raspodelu ovih sredstava; vršenje nadzora nad namenskim korišćenjem budžetskih sredstava i vršenje nadzora nad finansijskim i materijalnim poslovanjem sudova.*

Poslovi pravosudne uprave koje vrši ministarstvo nadležno za pravosuđe su: praćenje rada sudova; prikupljanje statističkih i drugih podataka o radu sudova; davanje

saglasnosti na pravilnik o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mesta u sudu; nadzor nad postupanjem u predmetima u propisanim rokovima i postupanjem po pritužbama i predstavkama; predlaganje dela budžeta za rashode za sudsko osoblje i za održavanje opreme i objekata, kao i raspodela ovih sredstava; predlaganje dela budžeta za investicije, projekte i druge programe za rad pravosudnih organa; staranje o smeštajnim uslovima, opremanju i obezbeđenju sudova; nadzor nad finansijskim i materijalnim poslovanjem sudova i Visokog saveta sudstva; uređenje i razvoj pravosudnog informacionog sistema; razvoj i sprovođenje kapitalnih projekata i drugih programa za pravosudne organe; postavljanje i razrešenje sudskih veštaka i tumača.*

Kapitalne rashode iz stava 4. ovog člana izvršava ministarstvo nadležno za pravosuđe, odnosno pravosudni organ uz saglasnost ministarstva nadležnog za pravosuđe.

*Službeni glasnik RS, broj 101/2013

Zabrana uticaja na samostalnost i nezavisnost suda i sudija

Član 71.

Ništav je svaki pojedinačni akt pravosudne uprave, kojim se dira u samostalnost i nezavisnost suda i sudija.

Ništavost akta iz stava 1. ovog člana utvrđuje Upravni sud.

Lični list

Član 72.

Visoki savet sudstva vodi lični list za svakog sudiju, sudiju porotnika i zaposlenog u sudu.

Podatke koje lični list sadrži Visokom savetu sudstva prosleđuje predsednik suda i odgovoran je za njihovu tačnost, kao i lice na koje se podaci odnose ako ih je ono saopštilo.

Podaci koje sadrži lični list jesu službena tajna i mogu da se obrađuju i koriste samo u svrhu primene ovog zakona i zakona kojim se uređuje položaj sudija, u skladu sa propisima kojima se uređuje zaštita podataka o ličnosti.

Sadržina ličnog lista

Član 73.

Lični list sudije sadrži ime i prezime, ime roditelja, mesto, dan, mesec i godinu rođenja, podatke o prebivalištu, završenom pravnom fakultetu, uspehu na studijama, pripravničkoj praksi, pravosudnom ispitu, kretanju u službi, datumu navršenja radnog veka, ocenama rada, upućivanju na rad u drugi sud, udaljavanju sa dužnosti, disciplinskim merama, vođenim krivičnim postupcima, prestanku dužnosti, objavljenim stručnim i naučnim radovima, znanju stranih jezika, imovinskom stanju, stambenim prilikama i druge podatke vezane za rad i položaj sudije.

Lični list sudije porotnika i zaposlenog sadrži ime i prezime, podatke o rođenju, prebivalištu, završenoj školi, zvanju ili zanimanju, ocenama rada, kretanju u službi i* znanju stranih

jezika* .

Organi koji imaju podatke koji se upisuju u lični list dužni su da ih dostave Visokom savetu sudstva.

Sudija ima pravo uvida u svoj lični list i pravo prigovora Visokom savetu sudstva na njegovu sadržinu.*

Bližu sadržinu i obrazac ličnih listova iz st. 1. i 2. ovog člana propisuje Visoki savet sudstva.

*Službeni glasnik RS, broj 101/2013

Sudski poslovnik

Član 74.

Sudskim poslovníkom propisuju se unutrašnje uređenje i rad suda, a naročito: uređenje i rad odeljenja i ostalih unutrašnjih jedinica suda; rad zajedničke sednice odeljenja i sednice svih sudija; obaveštavanje javnosti o radu sudova; vođenje postupka i dostavljanje odluka na jezicima nacionalnih manjina; pružanje pravne pomoći i održavanje sudskih dana; pružanje međunarodne pravne pomoći; evidentiranje, pozivanje i raspoređivanje sudija porotnika; pripravníčka praksa; postupanje sudskog osoblja sa strankama; vođenje upisnika i pomoćnih knjiga; postupanje sa spisima; postupanje po predstavkama i pritužbama; vođenje statistika i izrada izveštaja o radu; naplata novčanih kazni, troškova krivičnog postupka i oduzete imovinske koristi; postupanje sa sudskim depozitima; uvođenje zajedničkih službi u mestima s više sudova i drugih pravosudnih organa; odevanje sudija, sudskog osoblja, stranaka, drugih učesnika u sudskom postupku i svih koji svoje poslove obavljaju u sudu, kao i druga pitanja uređenja i rada suda, za koja je zakonom određeno da se uređuju Sudskim poslovníkom.*

Sudski poslovnik donosi ministar nadležan za pravosuđe, uz prethodno pribavljeno mišljenje predsednika Vrhovnog kasacionog suda.

*Službeni glasnik RS, broj 101/2013

Nadzor nad primenom Sudskog poslovníka

Član 75.

Primenu Sudskog poslovníka nadzire ministarstvo nadležno za pravosuđe.

Lice koje vrši nadzor može biti samo ono koje ispunjava uslove za izbor sudije suda čiji rad nadzire.

Posledice nadzora

Član 76.

Posle nadzora sačinjava se zapisnik koji se dostavlja predsedniku suda u kome je vršen nadzor, predsedniku neposredno višeg suda, predsedniku Vrhovnog kasacionog suda i ministru nadležnom za pravosuđe.

Predsednik neposredno višeg suda dužan je da obavesti predsednika Vrhovnog kasacionog suda i ministra nadležnog za pravosuđe o merama preduzetim da se uočeni nedostaci otklone, rokovima za otklanjanje nedostataka, kao i razlozima zbog kojih su nedostaci i propusti nastali.

Rok za obaveštavanje određuje se Sudskim poslovníkom.

Glava sedma

OBEZBEĐENJE SUDA

Pravosudna straža

Član 77.

Pravosudna straža je naoružana i uniformisana služba koja se stara o sigurnosti ljudi i imovine, redu i miru i nesmetanom sprovođenju službenih radnji u zgradi pravosudnog organa.

Ovlašćenja pravosudne straže

Član 78.

Pravosudni stražar ovlašćen je da utvrdi identitet i razloge dolaska lica u zgradu pravosudnog organa; po potrebi pretrese lice i stvari i zabrani ulazak u zgradu sa oružjem, opasnim oruđem, pod dejstvom alkohola ili drugih omamljivih sredstava; udalji iz zgrade lice koje ometa red i mir, lica koja nisu prikladno odevena i to na način kojim se čuva ugled i dostojanstvo suda, kao i da drugim radnjama štiti lica i imovinu u sudu.

Pravosudni stražar ovlašćen je da upotrebi fizičku silu i gumenu palicu, a vatreno oružje – samo ako drukčije ne može da zaštiti ljudski život ili odbije napad na zgradu pravosudnog organa.

Uređenje pravosudne straže

Član 79.

Uređenje pravosudne straže, uniformu njenih pripadnika, naoružanje i službenu legitimaciju detaljnije propisuje ministar nadležan za pravosuđe.

Pomoć pravosudnoj straži i obezbeđenje

Član 80.

Na zahtev rukovodioca pravosudnog organa, organ unutrašnjih poslova pruža pomoć pravosudnoj straži.

Rukovodilac pravosudnog organa ima pravo da od ministarstva nadležnog za unutrašnje poslove zahteva da se sudiji, sudiji porotniku, javnom tužiocu, zameniku javnog tužioca, sudiji za prekršaje i njihovim porodicama ili imovini pruži posebna zaštita.

Shodna primena propisa

Član 81.

Na zasnivanje radnog odnosa i na prava, obaveze, ocenjivanje i odgovornost pravosudne straže primenjuju se propisi koji uređuju radne odnose državnih službenika i nameštenika, ako ovim zakonom nije drukčije određeno.

Glava osma

SREDSTVA ZA RAD SUDOVA

Osnovna odredba

Član 82.

Sredstva za rad sudova obezbeđuje se u budžetu Republike Srbije.

Sredstva za rad sudova treba da obimom i prilivom održavaju nezavisnost sudske vlasti i omogućavaju uredan rad sudova.

Predlaganje i izvršenje budžetskih sredstava

Član 83.

Visoki savet sudstva predlaže obim i strukturu budžetskih sredstava neophodnih za tekuće rashode, **osim rashoda za sudsko osoblje**,* uz prethodno pribavljeno mišljenje ministarstva nadležnog za pravosuđe i vrši raspodelu ovih sredstava na sudove.

*Službeni glasnik RS, broj 101/2011

Nadzor nad trošenjem budžetskih sredstava

Član 84.

Nadzor nad trošenjem budžetskih sredstava opredeljenih za rad sudova sprovode Visoki savet sudstva, ministarstvo nadležno za pravosuđe i ministarstvo nadležno za finansije.

Brisan je raniji stav 2. (vidi član 1. Zakona – 101/2010-3).

Korišćenje sredstava i samostalnih prihoda

Član 85.

U budžetu Republike Srbije posebno se iskazuju prihodi od rada sudova i usmeravaju se za redovan rad pravosudnih organa, u skladu sa zakonom.

Visina i namena sredstava iz stava 1. ovog člana utvrđuju se Zakonom o budžetu.

Podmirenje sudskih troškova

Član 86.

Detaljnije uslove, visinu i način naknade iznosa koje stranke i ostali učesnici u postupku plaćaju za podmirenje troškova u sudskim postupcima propisuje ministar nadležan za pravosuđe.

Glava deveta

PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

PRELAZNE ODREDBE

Nastavak rada postojećih sudova

Član 87.

Vrhovni sud Srbije i Viši trgovinski sud, koji su obrazovani ranijim zakonima, nastavljaju da rade do 31. decembra 2009. godine.

Nastavak rada postojećih organa za prekršaje

Član 88.

Veća za prekršaje, opštinski organi za prekršaje, komisija za prekršaje pri ministarstvu nadležnom za poslove finansija, veća za drugostepeni prekršajni postupak pri ministarstvu nadležnom za poslove finansija, prvostepeni i drugostepeni poreskoprekršajni organi nastavljaju da rade u skladu sa Zakonom o prekršajima („Službeni glasnik SRS”, broj 44/89 i „Službeni glasnik RS”, br. 21/90, 11/92, 6/93, 20/93, 53/93, 67/93, 28/94, 16/97, 37/97, 36/98, 44/98, 62/01, 65/01 i 55/04), posebnim zakonima koji uređuju njihovu nadležnost i Odlukom o obrazovanju opštinskih organa za prekršaje i utvrđivanju broja sudija u organima za prekršaje („Službeni glasnik RS”, br. 72/93, 9/94, 30/94, 5/95, 12/95, 50/95, 27/96, 47/96, 9/97, 3/98, 6/98, 17/98, 41/98, 91/02, 37/03, 76/03, 115/03, 97/05 i 91/07), do 31. decembra 2009. godine.

Početak rada Vrhovnog kasacionog suda, Privrednog apelacionog suda, Upravnog suda i Višeg prekršajnog suda

Član 89.

Vrhovni kasacioni sud, Privredni apelacioni sud, Upravni sud i Viši prekršajni sud počinju da rade 1. januara 2010. godine.

Ustupanje predmeta Vrhovnog suda Srbije

Član 90.

Predmete u kojima do 31. decembra 2009. godine ne bude doneta konačna odluka Vrhovni sud Srbije ustupa Vrhovnom kasacionom sudu, odnosno sudovima u čiju nadležnost predmeti spadaju po ovom zakonu i zakonu kojim se uređuju sedišta i područja sudova.

Ako posle 1. januara 2010. godine Vrhovni kasacioni sud, odlučujući o pravnom sredstvu, predmet vrati na ponovni postupak, on se ustupa sudu u čiju nadležnost spada po ovom zakonu i zakonu kojim se uređuju sedišta i područja sudova.

Preuzimanje predmeta

Član 91.

Predmete u kojima nije okončan postupak pred većima za prekršaje, većima za drugostepeni prekršajni postupak pri ministarstvu nadležnom za poslove finansija i drugostepenim

poreskoprekršajnim organima do 31. decembra 2009. godine preuzeće Viši prekršajni sud, u skladu sa nadležnošću određenom ovim zakonom.

Ako posle 1. januara 2010. godine Viši prekršajni sud, odlučujući o pravnom sredstvu, predmet vrati na ponovni postupak, predmet preuzima prekršajni sud u čiju nadležnost spada prema zakonu kojim se uređuju sedišta i područja sudova.

Predmete Višeg trgovinskog suda preuzeće 1. januara 2010. godine Privredni apelacioni sud.

Donošenje privremenih akata o unutrašnjem uređenju i sistematizaciji radnih mesta u Vrhovnom kasacionom sudu, Privrednom apelacionom sudu, Upravnom sudu, apelacionim sudovima i Višem prekršajnom sudu

Član 92.

Privremene akte o unutrašnjem uređenju i sistematizaciji radnih mesta u Vrhovnom kasacionom sudu, Privrednom apelacionom sudu, Upravnom sudu, apelacionim sudovima i Višem prekršajnom sudu doneće ministar nadležan za pravosuđe do 1. septembra 2009. godine.

Akte o unutrašnjem uređenju i sistematizaciji radnih mesta u Vrhovnom kasacionom sudu, Privrednom apelacionom sudu, Upravnom sudu, apelacionim sudovima i Višem prekršajnom sudu doneće predsednici ovih sudova u roku od šest meseci od dana njihovog izbora u skladu sa ovim zakonom.

Preuzimanje sredstava za rad, opreme, arhive i zaposlenih

Član 93.

Potrebna sredstva za rad, opremu, arhivu i zaposlene Vrhovnog suda Srbije preuzima Vrhovni kasacioni sud, Upravni sud i apelacioni sudovi, u skladu sa nadležnošću određenom ovim zakonom.

Ministar nadležan za pravosuđe obrazovaće komisiju koja će izvršiti raspodelu sredstava za rad, opreme i arhive iz stava 1. ovog člana.

Visoki savet sudstva obrazovaće komisiju koja će doneti rešenja o raspoređivanju zaposlenih iz Vrhovnog suda Srbije u Vrhovni kasacioni sud, Upravni sud i apelacione sudove, u skladu sa privremenim aktom o unutrašnjem uređenju i sistematizaciji radnih mesta.

Potrebna sredstva za rad, opremu, arhivu i zaposlene postojećih veća za prekršaje, veća za drugostepeni prekršajni postupak pri ministarstvu nadležnom za poslove finansija i drugostepenih poreskoprekršajnih organa, preuzeće Viši prekršajni sud, u skladu sa nadležnošću određenom ovim zakonom.

Ministar nadležan za pravosuđe obrazovaće komisiju koja će izvršiti raspodelu sredstava za rad, opreme i arhive iz stava 4. ovog člana.

Visoki savet sudstva obrazovaće komisiju koja će rasporediti zaposlene iz stava 4. ovog člana na radna mesta u Višem prekršajnom sudu i prekršajnim sudovima, u skladu sa privremenim aktom o unutrašnjem uređenju i sistematizaciji radnih mesta.

Raspodela sredstava za rad, opreme i arhive, kao i raspoređivanje zaposlenih iz veća za drugostepeni prekršajni postupak pri ministarstvu nadležnom za poslove finansija i drugostepenih poreskoprekršajnih organa, sprovedeće se u saradnji sa ministarstvom nadležnim za finansije.

Potrebna sredstva za rad, opremu, arhivu i zaposlene Višeg trgovinskog suda preuzima Privredni apelacioni sud.

Prava zaposlenih iz Vrhovnog suda Srbije, Višeg trgovinskog suda i organa za prekršaje

Član 94.

Na prava zaposlenih iz Vrhovnog suda Srbije, Višeg trgovinskog suda, veća za prekršaje, veća za drugostepeni prekršajni postupak pri ministarstvu nadležnom za poslove finansija i drugostepenih poreskoprekršajnih organa, primenjuju se odredbe zakona koji uređuje prava državnih službenika i nameštenika pri promeni uređenja državnih organa.

Nadležnost Visokog saveta sudstva u vezi sa sredstvima za rad sudova

Član 95.

Prestao je da važi od 1. septembra 2011. godine (vidi čl. 10. i 11. Zakona o izmenama i dopunama Zakona o budžetu Republike Srbije za 2011. godinu - 78/2011-3)

Podzakonski propisi

Član 96.

Podzakonski propisi čije je donošenje predviđeno ovim zakonom, doneće se u roku od šest meseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Do donošenja podzakonskih propisa iz stava 1. ovog člana, primenjuju se odredbe propisa donetih na osnovu Zakona o uređenju sudova, ako nisu suprotne ovom zakonu.

ZAVRŠNE ODREDBE

Prestanak važenja zakona

Član 97.

Danom početka primene ovog zakona prestaju da važe Zakon o uređenju sudova („Službeni glasnik RS”, br. 63/01, 42/02, 27/03, 29/04, 101/05 i 46/06) i odredbe čl. 12–20. Zakona o sudovima („Službeni glasnik Republike Srbije”, br. 46/91, 60/91 – ispravka, 18/92 – ispravka, 71/92, 63/01, 42/02, 27/03 i 29/04).

Stupanje zakona na snagu i početak primene

Član 98.

Ovaj zakon na snagu stupa osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku Republike Srbije”, a primenjuje se od 1. januara 2010. godine.

ODREDBE KOJE NISU UNETE U „PREČIŠĆEN TEKST“ ZAKONA

Zakon o izmenama i dopunama Zakona o uređenju sudova: „Službeni glasnik RS“, broj 104/2009-3

Član 5.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku Republike Srbije“, a primenjuje se od 1. januara 2010. godine.

Zakon o dopunama Zakona o uređenju sudova: „Službeni glasnik RS“, broj 101/2011-273

Član 5.

Ovaj zakon stupa na snagu 1. januara 2012. godine.

Zakon o izmenama i dopunama Zakona o uređenju sudova: „Službeni glasnik RS“, broj 101/2013-8

Član 31.

Viši sudovi nastavljaju da sude, u prvom stepenu, u predmetima primljenim do dana početka primene ovog zakona.

Ako odluka u predmetima iz stava 1. ovog člana bude ukinuta posle dana početka primene ovog zakona postupak će se nastaviti pred nadležnim sudom u skladu sa odredbama ovog zakona.

Apelacioni sudovi nastavljaju da sude, u drugom stepenu, u predmetima primljenim do dana početka primene ovog zakona.

Ako odluka u predmetima iz stava 3. ovog člana bude ukinuta posle dana početka primene ovog zakona, postupak će se nastaviti pred nadležnim sudom u skladu sa odredbama ovog zakona.

Do dana početka primene Zakona o prekršajima („Službeni glasnik RS”, broj 65/13), prekršajni sudovi nastavljaju da sude u postupcima po žalbama na odluke koje u prekršajnom postupku donose organi uprave.

Danom početka primene ovog zakona Viši prekršajni sud nastavlja rad kao Prekršajni apelacioni sud.

Upravitelji sudova biće izabrani u roku od šest meseci od dana početka primene ovog zakona.

Član 32.

Nadležnosti ministarstva nadležnog za pravosuđe iz člana 57. stav 3, člana 70. st. 2, 4. i 5, člana 74. stav 2. i člana 75. stav 1, od 1. januara 2019.* godine preuzima Visoki savet sudstva.

Nadležnosti ministarstva nadležnog za pravosuđe propisane u čl. 83. i 84, prestaju od 1. januara 2019.* godine.

Visoki savet sudstva od 1. januara 2019.* godine preuzima od ministarstva nadležnog za pravosuđe prava, obaveze, predmete i arhivu koji su potrebni za vršenje preuzetih poslova iz stava 1. ovog člana.

Visoki savet sudstva preuzima od 1. januara 2019.* godine i državne službenike i nameštenike u ministarstvu nadležnom za pravosuđe koji rade na poslovima iz preuzetog delokruga.

*Službeni glasnik RS, broj 113/2017

Član 33.

Ovaj zakon stupa na snagu narednog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku Republike Srbije”, a primenjuje se od 1. januara 2014. godine, osim člana 2. koji se primenjuje po isteku šest meseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Zakon o izmenama i dopunama Zakona o uređenju sudova: „Službeni glasnik RS“, broj 106/2015-60

Član 5.

Visoki savet sudstva donosi akt kojim se uređuju kriterijumi, merila i postupak za ocenjivanje rada sudijskih pomoćnika u roku od 60 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Ministar nadležan za pravosuđe donosi akt kojim se određuje broj sudijskih pripravnika u svakom sudu u roku od 60 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 6.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku Republike Srbije” osim odredbe člana 1. stav 2. ovog zakona koja stupa na snagu 1. jula 2016. godine.